

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ต้นทุนต่อหน่วยบริการงานส่งเสริมสุขภาพของสถานีนอนามัย
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ชื่อผู้เขียน นางสาวดา อ่อนละออ

สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์	ธรรมธิตวิวัฒน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์รัตน์	มณีเลิศ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์เทพ	วิวรรณะเดช	กรรมการ
อาจารย์จิราพร	สุวรรณธีรางกูร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการงานส่งเสริมสุขภาพของสถานีนอนามัยจำนวน 8 แห่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปีงบประมาณ 2541 โดยทำการศึกษา 6 กิจกรรม คือ งานอนามัยแม่และเด็ก งานวางแผนครอบครัว งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค งานโภชนาการ งานอนามัยโรงเรียน และงานสุขศึกษา ทำการศึกษาแบบย้อนหลังในทัศนะของผู้ให้บริการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบบันทึกข้อมูลค่าแรง ค่าวัสดุ และค่าลงทุน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนรวมงานส่งเสริมสุขภาพของสถานีนอนามัยทั้ง 8 แห่ง มีค่าอยู่ระหว่าง 321,312.34 บาท ถึง 464,863.76 บาท โดยมีอัตราส่วนระหว่าง ต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน เฉลี่ยเท่ากับ 7 : 3 : 1 ซึ่งต้นทุนค่าแรงมีอิทธิพลต่อต้นทุนรวมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ต้นทุนค่าวัสดุ และต้นทุนค่าลงทุน ตามลำดับ เมื่อแยกต้นทุนต่อหน่วยเป็นรายกิจกรรม พบว่า ต้นทุนงานอนามัยแม่และเด็ก เฉลี่ยครั้งละ 987.71 บาท งานวางแผนครอบครัว เฉลี่ยครั้งละ 127.21 บาท งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เฉลี่ยครั้งละ 186.22 บาท งานโภชนาการ เฉลี่ยครั้งละ 21.16 บาท งานอนามัยโรงเรียน เฉลี่ยครั้งละ 70.22 บาท และงานสุขศึกษา เฉลี่ยครั้งละ 337.53 บาท สัดส่วนระหว่างต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุนงานอนามัยแม่และเด็ก เฉลี่ยเท่ากับ 10.4 : 2 : 1 งานวางแผนครอบครัว เฉลี่ยเท่ากับ 5 : 3 : 1

งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เฉลี่ยเท่ากับ 10.5 : 5 : 1 งานโภชนาการ เฉลี่ยเท่ากับ 7 : 0.8 : 1
งานอนามัยโรงเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 8 : 5 : 1 และงานสุขศึกษาเฉลี่ยเท่ากับ 2.7 : 2 : 1

ผลการศึกษาดังนี้ แสดงให้เห็นว่า ดัชนีงานส่งเสริมสุขภาพของสถานีนอนามัย
ค่อนข้างสูง โดยดัชนีค่าแรงมีอิทธิพลสูงสุดต่อดัชนีรวมของกิจกรรมงานส่งเสริมสุขภาพ
ซึ่งแนวทางการลดต้นทุน สามารถกระทำได้โดย การลดต้นทุนค่าวัสดุ และเพิ่มปริมาณบริการ
ให้มากขึ้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title Unit Cost of Health Promotion Services of Health Centers
in Muang District Uttaradit Province

Author Mrs. Suchada Onlaor

Master of Public Health

Examining Committee :

Asst. Prof. Somsak	Thamthitawat	Chairman
Asst. Prof. Tiparat	Maneelert	Member
Asst. Prof. Phongtape	Wiwatanadate	Member
Lect. Jiraporn	Suwanteerangkul	Member

Abstract

The purpose of this study was to determine the unit cost of health promotion services of 8 health centers in Muang district, Uttaradit province, for the fiscal year 1998. The activities under study were mother and child health, family planning, expanded program on immunization, nutrition, school health and health education. A study, from the provider's viewpoint, was performed retrospectively by using the data collection forms for labour cost, material cost, and capital cost. Data were analyzed by descriptive statistics.

The result showed that the total direct cost of health promotion ranged from 321,312.34 baht to 464,863.76 baht with the proportion of labour cost : material cost : capital cost being 7 : 3 : 1. The total cost was mainly affected by the labour cost, followed by material cost and capital cost respectively. The average unit cost of mother and child health, family planning, expanded program on immunization, nutrition, school health and health education services were 981.71 baht, 127.21 baht, 186.22 baht, 21.16 baht, 70.22 baht and 337.53 baht. The proportion of labour cost : material cost : capital cost of mother and child health, family planning, expanded

program on immunization, nutrition, school health and health education was 10.4:2:1, 5:3:1, 10.5:5:1, 7:0.8:1, 8:5:1, 2.7:2:1.

These results indicated that the health promotion cost of health centers is quite high. Since the labour cost is the largest portion of total health promotion cost, the feasible reduction of the health promotion unit cost is to diminish the material cost and increase service capacity.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University